МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою ХДАДМ

Протокол № 22 від 12 травня 2022 р.

Голова вченої ради, ректор

Олександр СОБОЛЄВ

СТАНДАРТ ВИЩОЇ ОСВІТИ

(ВНУТРІШНІЙ)

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ Третій (освітньо-науковий) рівень

(назва рівня вищої освіти)

СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ Доктор філософії

(назва ступеня вищої освіти)

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 02 Культура і мистецтво

(шифр та назва галузі знань)

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 021 Аудіовізуальне мистецтво та виробництво

(код та найменування спеціальності)

Харків 2022

І. ПРЕАМБУЛА

Стандарт вищої освіти (внутрішній) третього (освітньо-наукового) рівня, галузі знань 02 «Культура і мистецтво» за спеціальністю 021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво» розроблено Харківською державною академією дизайну і мистецтв з урахуванням сучасних вимог мистецької освіти, положень 8-ї рамки кваліфікацій та традицій внутрішніх стандартів ХДАДМ.

Цей стандарт визначає вимоги до рівня освіти здобувачів третього рівня (доктор філософії) за спеціальністю 021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво» у Харківській державній академії дизайну і мистецтв.

Стандарт ґрунтується на системі дескрипторів 8-го рівня Національної рамки кваліфікацій (НРК) України, що передбачає здобуття глибоких концептуальних та теоретичних знань у сфері аудіовізуального мистецтва, медіавиробництва і дизайну, а також навичок оригінальних досліджень, здатних розширити межі наукового та художньо-практичного дискурсу.

Документ враховує структуру внутрішніх стандартів ХДАДМ для освітньо-наукових програм (ОНП) мистецького спрямування («Дизайн», «ОМ»), забезпечуючи єдність академічних, творчо-проектних та прикладних результатів навчання.

ІІ. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПРЕДМЕТНОЇ ОБЛАСТІ

Об'єкт вивчення та діяльності: теоретичний і практичний аналіз сфери аудіовізуального мистецтва та медіавиробництва на підставі методів наукового і художньо-проєктного дослідження з можливістю подальшого втілення результатів роботи у наукове середовище, суспільну, соціально-культурну та креативну індустрію.

Цілі навчання: формування висококваліфікованих науковців і творчих діячів, здатних розв'язувати комплексні проблеми у галузі аудіовізуального мистецтва, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань і медіапрактик.

Теоретичний зміст предметної області: поняття, концепції, принципи аудіовізуальної творчості, кінознавства, медіадизайну та їх використання у теоретичному й практичному аналізі.

Методи, методики та технології наукового пізнання: історичні (вивчення процесу розвитку аудіовізуальних мистецтв), теоретичні (розвідки у галузі теорії медіавиробництва та мистецької освіти), методичні (формулювання рекомендацій для вдосконалення аудіовізуальної практики та медіаосвіти).

Інструменти та обладнання: сучасні універсальні та спеціалізовані інформаційні системи, цифрові програмні продукти, інструменти штучного інтелекту та технічні засоби, що застосовуються в сфері науки, кіно та медіадизайну.

ІІІ. ОБСЯГ КРЕДИТІВ ЄКТС

Обсяг освітньої складової освітньо-наукової програми доктора філософії за спеціальністю 021 становить **30–60 кредитів ЄКТС**. Загальний термін підготовки аспіранта становить 4 роки.

IV. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ВИПУСКА

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати комплексні проблеми у галузі аудіовізуального мистецтва та виробництва, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення

нових цілісних знань і практик завдяки постійному вдосконаленню та застосуванню системи теоретичних знань, інтегрованих фахових умінь і практичних навичок у науковій, творчій та інноваційно-педагогічній діяльності.

Загальні компетентності (ЗК)

1. Здатність володіти професійними знаннями, науковим і культурним кругозором рівня здобувача наукового ступеня доктора філософії, осмислення основних категорій мистецтва в аспекті філософської парадигми.
2. Здатність володіти знаннями з теорії розвитку вітчизняної та зарубіжної культури і мистецтва, аналізувати та формувати культурологічні моделі.
3. Здатність представляти наукові результати в усній і письмовій формі державною та іноземною мовами, спроможність спілкування у міжкультурному академічному середовищі.
4. Здатність використовувати комп'ютерні системи та інструменти цифрового середовища (включно зі штучним інтелектом) для наукової та творчої діяльності з дотриманням академічної доброчесності.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК)

1. Здатність орієнтуватись у процесі становлення і подальшого розвитку аудіовізуального мистецтва та медіавиробництва, застосовувати механізми їх аналізу та знання сучасного стану фахової літератури.
2. Здатність використовувати знання сутності провідних мистецьких концепцій, теоретичних та практичних проблем з історії і теорії кінематографа, телебачення та медіа-арт практик.
3. Здатність орієнтуватись у сучасних проблемах трансмедійних комунікацій, режисури, продюсування та візуального дизайну в аудіовізуальній сфері.
4. Здатність аналізувати наукові питання та виявляти проблеми дослідницького характеру в сфері аудіовізуального мистецтва і виробництва.
5. Здатність формувати методологію проведення наукового дослідження для отримання достовірного результату, компетентно вирішувати професійні завдання усіх етапів наукового пошуку.

6. Здатність застосовувати знання на практиці, обирати оптимальні методи викладання, планувати власну науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти.
7. Здатність надавати та презентувати наукові і творчі результати в усній і письмовій формі відповідно до сучасних вимог наукового середовища.
8. Здатність до організації та забезпечення навчального процесу, комунікації та взаємодії у міжкультурному просторі.
9. Здатність управляти науковими та творчими проєктами, складати пропозиції щодо міжнародного наукового співробітництва у сфері аудіовізуальних мистецтв.

V. НОРМАТИВНИЙ ЗМІСТ ПІДГОТОВКИ (РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ)

1. Формувати системний науковий світогляд, професійну етику та загальний культурний кругозір.
2. Переосмислювати та застосовувати теорії, принципи, методи та поняття з різних предметних галузей для розв'язання комплексних проблем в галузі аудіовізуального мистецтва, створювати нові ідеї та цілісні знання.
3. Застосовувати методи наукових досліджень у процесі теоретичного і практичного аналізу; узагальнювати результати дослідження та впроваджувати їх у наукову і творчо-проєктну практику.
4. Використовувати механізм теоретичного аналізу аудіовізуальної практики, а також попередніх науково-теоретичних досліджень; розуміти основні концепції і проблеми розвитку медіавиробництва.
5. Формувати методологію проведення наукового дослідження для отримання достовірного результату на рівні світових стандартів.
6. Використовувати знання провідних мистецьких концепцій, застосовувати в практиці закономірності культурологічного моделювання та медіа-аналізу.
7. Розуміти іншомовні наукові тексти зі сфери мистецтвознавства та медіа, ефективно взаємодіяти у міжкультурному просторі.
8. Надавати та презентувати наукові і практичні результати державною та іноземною мовами у провідних фахових виданнях.

9. Застосовувати сучасні інформаційні технології, цифрові інструменти та AI-системи у науковій та творчій діяльності.
10. Управляти науковими та медійними проєктами, складати пропозиції щодо міжнародного співробітництва та грантового фінансування.
11. Організовувати педагогічну взаємодію, обирати оптимальні методи викладання, моделювати навчальний процес у мистецькій вищій школі.

VI. ФОРМИ АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Атестація здобувачів ступеня вищої освіти «Доктор філософії» за спеціальністю 021 «Аудіовізуальне мистецтво та виробництво» здійснюється у формі **публічного захисту дисертаційного дослідження** (перед разовою спеціалізованою вченою радою).

Вимоги до кваліфікаційної роботи:

1. Дисертація є самостійним розгорнутим дослідженням, що пропонує розв'язання комплексної проблеми у сфері аудіовізуального мистецтва та медіавиробництва або на її межі з іншими спеціальностями.
2. Робота повинна містити нові наукові результати, не мати академічного плагіату, фальсифікації чи фабрикації.
3. Дисертація та матеріали апробації підлягають обов'язковому розміщенню на офіційному вебсайті ХДАДМ.

VII. СИСТЕМА ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ

Система внутрішнього забезпечення якості у ХДАДМ ґрунтується на європейських стандартах (ESG) та нормах законодавства України. Вона передбачає:

1. Періодичний перегляд і моніторинг освітньо-наукових програм.
2. Щорічне оцінювання здобувачів, викладачів і наукових керівників.
3. Забезпечення необхідних матеріально-технічних, інформаційних і цифрових ресурсів для наукової та творчої роботи.
4. Суворий контроль за дотриманням норм академічної доброчесності та запобіганням плагіату.

VIII. МАТРИЦЯ ВІДПОВІДНОСТІ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ДЕСКРИПТОРАМ НРК (8 РІВЕНЬ)

Категорії НРК	Загальні компетентності (ЗК1–ЗК4)	Спеціальні компетентності (СК1–СК9)
Знання	Глибокі концептуальні знання філософських та культурологічних засад мистецтва.	Передові знання історії, теорії та методології аудіовізуального мистецтва і медіавиробництва.
Уміння / Навички	Критичний аналіз, синтез комплексних ідей, володіння іноземною мовою для академічних цілей.	Здатність планувати й виконувати оригінальні наукові та творчо-проєктні дослідження, володіння цифровими інструментами.
Комунікація	Вільне фахове та міжкультурне спілкування державною та іноземними мовами.	Презентація результатів досліджень перед науковою та творчою спільнотою, експертна комунікація.
Автономія та відповідальність	Високий ступінь самостійності, академічна доброчесність, дотримання професійної етики.	Лідерство в управлінні науковими та медійними проєктами, саморозвиток.

Перелік нормативних документів, на яких базується стандарт вищої освіти

1. ESG 2015 — Стандарти та рекомендації із забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area). https://www.britishcouncil.org.ua/sites/default/files/standards-and-guidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf
2. EQF 2017 — Європейська рамка кваліфікацій для навчання протягом усього життя (European Qualifications Framework). https://www.cedefop.europa.eu/en/projects/european-qualifications-framework-eqf
3. QF EHEA 2018 — Рамка кваліфікацій Європейського простору вищої освіти (Qualifying Frameworks in the European Higher Education Area). https://mon.gov.ua/tag/natsionalna-ramka-kvalifikatsiy?&tag=natsionalna-ramka-kvalifikatsiy
4. ISCED 2011 / МСКО 2011 — Міжнародна стандартна класифікація освіти (ЮНЕСКО).
5. ISCED-F 2013 / МСКО 2013 — Міжнародна стандартна класифікація освіти: Галузі освіти і підготовки.
6. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII.
7. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII (зі змінами та доповненнями).
8. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність» від 26.11.2015 № 848-VIII.
9. Постанова КМУ від 23.11.2011 р. № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій».
10. Постанова КМУ від 29.04.2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти».
11. Постанова КМУ від 23.03.2016 р. № 261 «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)» (зі змінами).
12. Постанова КМУ від 12.01.2022 р. № 44 «Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи».
13. Наказ МОН України від 01.06.2016 р. № 600 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти».